

Кальной Сергій Прокопович,
старший науковий співробітник
Національного центру Малої
академії наук України

WEB-ПРОГРАМНИЙ КОМПЛЕКС «РЕДАКТОР СЦЕНАРІЇВ БИЗИ ЗНАНЬ», ЯК КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНИЙ ЗАСІБ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є умовою забезпечення новаторської альтернативи традиційним методам інформаційної підтримки освіти, створюючи можливості для персоніфікованого доступу до інтерактивних занять і колективної роботи в комп'ютерній мережі незалежно від місця їх розташування. В таких умовах ключовими моментами є форма організації та доступу до інформаційних джерел формування знань, що розміщуються у мережевому середовищі та можуть бути доступними з будь-якого місця та в будь-який час.

В процесі підготовки викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій та реалізації навчальних програм з освіти, формується інформаційне середовище, яке потребує сучасної форми організації навчальних ресурсів на платформі мережевої бази знань [2; 4].

Організація мережевої бази знань, як засобу інформаційної підтримки процесу підготовки викладача професійного навчання, базується на принципах онтологічної побудови її інформаційної структури [5; 6; 7]. При інтеграції в таку структуру функціоналу операціонального управління навчальними ресурсами формується *Е-сценарій навчання* [1;3].

Е-сценарій навчання – це мережева, онтологічна, операціонально-структурована модель формалізації навчального процесу, що локалізується в базі знань.

Виходячи з вище за сказане, пропонується наступна концептуальна модель організації мережевої бази знань, як когнітивної платформи формалізації навчального процесу підготовки викладача професійного навчання (Рис. 1) .

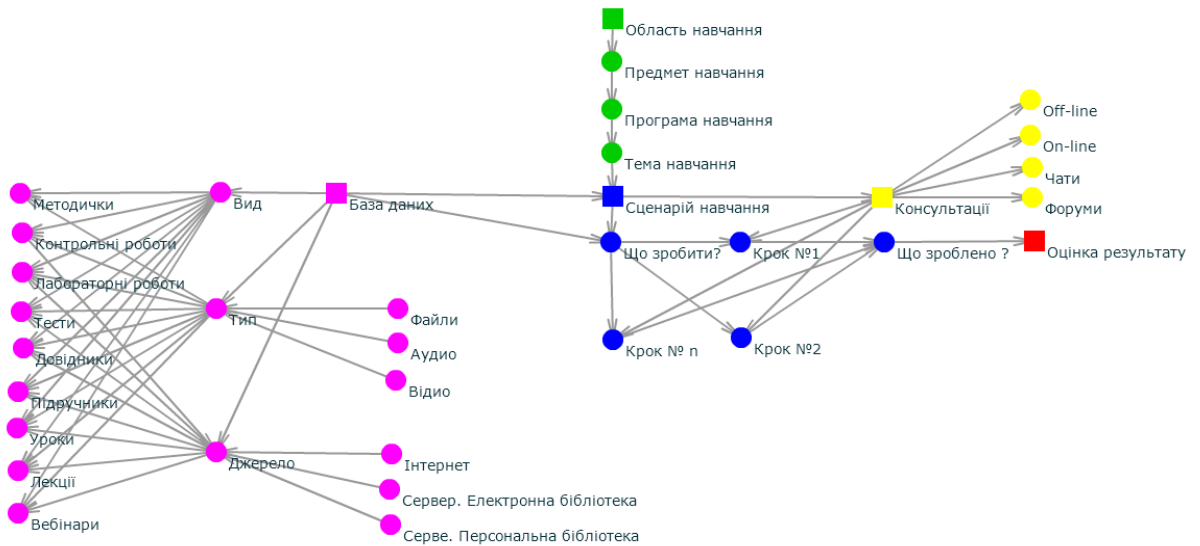

Рис. 1. Онтологічна граф-структура концептуальної моделі організації мережевої бази знань

Для практичної реалізації представленої моделі було створено мережевий інформаційно-програмний комплекс «Редактор сценаріїв бази знань» (рис.2), який забезпечує учасників освіти інструментарієм операційної формалізації навчального процесу в форматі Е-сценаріїв навчання, з подальшою локалізацією їх в базі знань у вигляді xml файлів [8].

Рис.2. «Web-програмний комплекс редактор сценаріїв бази знань»

Web-програмний комплекс «Редактор сценаріїв бази знань» (work.inhost.com.ua) має широкий формат використання, від створення простих персоніфікованих баз знань в заданій предметній області до складно-структурованих корпоративних баз знань. Його функціонал, забезпечує користувача необхідним набором інструментів наданих для побудови різноманітних операціональних структур сценаріїв бази знань, в заданій предметній області, їх збереження на сервері або локальному носії, пошук та візуалізацію. Також наданий програмний комплекс дає можливість інтегрувати або диференціювати створені сценарії бази знань в інші сценарії бази знань, які в свою чергу можуть об'єднуватися в нові трансдисциплінарні бази знань. При цьому сценарії бази знань можуть формалізуватися, як в інформаційно-прикладному форматі (наприклад – електронний урок або електронний підручник), так і в управлінському форматі (наприклад – програма навчання), або об'єднувати обидва цих формати.

Загальна організаційна структура мережевого інформаційно-програмного комплексу «Редактор сценаріїв бази знань» представлена на рис.3:

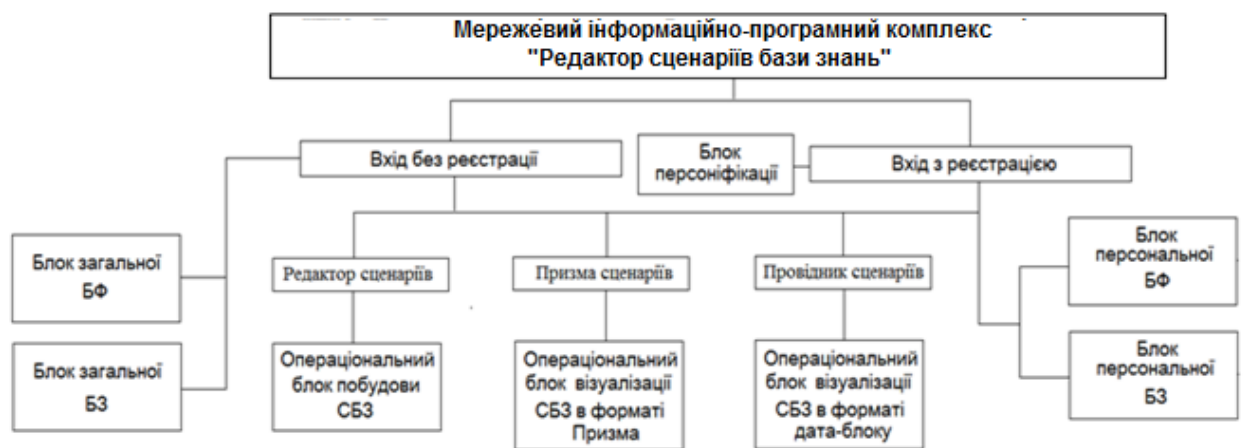

Рис. 3. Загальна організаційна структура мережевого інформаційно-програмного комплексу «Редактор сценаріїв бази знань».

Список використаної літератури

1. Кальной С. П. Е-сценарій навчання, як засіб організації навчально-операціональної взаємодії учасників науково-освітнього процесу», Наукові

записки Малої академії наук України. [зб. наук. Праць ...]. Вип. 11/2018 С.43-49.

2. Кальной С.П. Концепція формування операціонально-структурованих сценаріїв бази знань в середовищі е-мережі. Наукові записки Малої академії наук України. Серія «Педагогічні науки»: зб. наук. праць. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, Вип. 19/ 2020. – С. 94-105.

3. Кальной С.П. Онтологічна модель Е-сценарію наукових досліджень як засіб організації операціональної дослідницької бази знань. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку (Серія Економіка та менеджмент). Науково-практичний журнал. Вип. 20/2019, С. 90-101. ISSN 2224-1213.

4. Кальной С.П. Принцип мережевої організації навчальних ресурсів в форматі е-сценаріїв бази знань та засіб їх інсталяції в «Призму знань». Наукові записки Малої академії наук України. Серія «Педагогічні науки»: зб. наук. праць. К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України. Вип. 16/2019 С. 114-124 .

5. Kalna-Dubinyuk T., Kalnoy S. Principles of formation of knowledge bases of electronic networks in the format of operatively structured scenarios. Review of modern management. (MM R) Tom. XXV. 27 (4/2020), P.74-83, p-ISSN 2300-6366, e-ISSN 2353-0758,

6. Kalnoy S. Ontological Model of E-Scenario Research as a Means of Organizing Operational Research Knowledge Base. Theory and practice of science education. – Vol. 1 (1)/2019. – P. 123-131.

7. Kalnoy S. Ontological Model of E-Scenario Research as a Means of Organizing Operational Research Knowledge Base. Theory and practice of science education, Vol. 1 (1)/ 2019. P. 123-131.

8. Довгий С. А., Стрижак О. Є., Дем'яненко В. Б., Кальной С. П., Лісовий А. В., Приходнюк В. В., Савченко І. М., Гуралюк А. Г. WEB-програмний комплекс «Редактор онтологічних сценаріїв бази знань»: Методичні рекомендації по створенню електронних освітніх ресурсів на основі використання когнітивних сервісів комплексу формування онтологічних

сценаріїв. Національний центр «Мала академія наук України», Київ. 180 с., ISBN 978-617-7945-03-0).